

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ
N U T A R I M A S

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2002 M. RUGSĖJO 10 D.
NUTARIMO NR. 1422 „DĖL ĮVAIKINIMO APSKAITOS LIETUVOS
RESPUBLIKOJE TVARKOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2009 m. gegužės 20 d. Nr. 457
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugsėjo 10 d. nutarimą Nr. 1422 „Dėl Įvaikinimo apskaitos Lietuvos Respublikoje tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [90-3856](#); 2003, Nr. [80-3660](#)):

1. Įrašyti antraštėje po žodžio „tvarkos“ žodį „aprašo“.
2. Įrašyti 1 punkte vietoj žodžio „tvarką“ žodžius „tvarkos aprašą“.
3. Išdėstyti nurodytuoju nutarimu patvirtintą Įvaikinimo apskaitos Lietuvos Respublikoje tvarką nauja redakcija (pridedama).

MINISTRAS PIRMININKAS

ANDRIUS KUBILIUS

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS

RIMANTAS DAGYS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2002 m. rugsėjo 10 d. nutarimu Nr. 1422
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2009 m. gegužės 20 d.
nutarimo Nr. 457 redakcija)

ĮVAIKINIMO APSKAITOS LIETUVOS RESPUBLIKOJE TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Įvaikinimo apskaitos Lietuvos Respublikoje tvarkos aprašas (toliau vadinama – šis aprašas) reglamentuoja galimų įvaikinti vaikų apskaitą, norinčių įvaikinti Lietuvos Respublikos piliečių, nuolat gyvenančių Lietuvos Respublikoje, norinčių įvaikinti Lietuvos Respublikos piliečių, nuolat gyvenančių užsienyje, sutuoktinių, kurių vienas yra Lietuvos Respublikos pilietis, o kitas – užsienietis, nuolat gyvenančių Lietuvos Respublikoje, sutuoktinių, kurių vienas yra Lietuvos Respublikos pilietis, o kitas – užsienietis, nuolat gyvenančių užsienyje, ir užsieniečių apskaitą, informacijos apie galimus įvaikinti vaikus teikimo asmenims, įrašytiems į norinčių įvaikinti asmenų sąrašus, tvarką, taip pat veiksmus, teismui priėmus sprendimą įvaikinti.

2. Įvaikinimo apskaita Lietuvos Respublikoje tvarkoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucija (Žin., 1992, Nr. [33-1014](#)), Konvencija dėl vaikų apsaugos ir bendradarbiavimo tarptautinio įvaikinimo srityje (Žin., 1997, Nr. 101-2550) (toliau vadinama – Hagos konvencija) ir kitomis Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu (Žin., 2000, Nr. [74-2262](#)), Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksu (Žin., 2002, Nr. [36-1340](#)), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu (Žin., 1996, Nr. [63-1479](#); 2008, Nr. [22-804](#)), kitais teisės aktais ir šiuo aprašu.

II. GALIMŲ ĮVAIKINTI VAIKŲ APSKAITA

3. Vaikas į Galimų įvaikinti vaikų sąrašą įrašomas, kai vaiko:

- 3.1. tėvai arba turėtas vienintelis iš tėvų yra miręs;
- 3.2. tėvai arba turėtas vienintelis iš tėvų teismo paskelbti mirusiais;
- 3.3. tėvai arba turimas vienintelis iš tėvų nustatytąja tvarka pripažinti neveiksniais;
- 3.4. tėvai nežinomi;
- 3.5. tėvams arba turimam vieninteliam iš tėvų neterminuotai apribota tėvų valdžia;
- 3.6. tėvai arba turimas vienintelis iš tėvų duoda teismo patvirtintą rašytinį sutikimą, kad vaikas būtų įvaikintas;

3.7. nepilnamečių ar neveiksnių tėvų globėjas (rūpintojas) duoda teismo patvirtintą rašytinį sutikimą, kad vaikas būtų įvaikintas;

3.8. globėjas (rūpintojas) (išskyrus valstybinę vaikų globos instituciją), atsiradus šio aprašo 3.1–3.7 punktuose nurodytiems pagrindams, duoda teismo patvirtintą rašytinį sutikimą, kad vaikas būtų įvaikintas;

3.9. Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių numatytais atvejais valstybės, kurios pilietis yra vaikas, centrinė institucija, atsiradus šio aprašo 3.1–3.8 punktuose nurodytiems įrašymo į Galimų įvaikinti vaikų sąrašą pagrindams, duoda sutikimą, kad vaikas būtų įvaikintas.

4. Vaikas į Galimų įvaikinti vaikų sąrašą neįrašomas, kai yra nors viena iš šio aprašo 3 punkte nurodytų sąlygų ir kai:

- 4.1. vaikas gyvena su vienu iš tėvų ir vaiką nori įvaikinti jo tėvo (motinos) sutuoktinis;
- 4.2. vaikas gyvena norinčių jį įvaikinti asmenų šeimoje.

5. Savivaldybės vaiko teisių apsaugos tarnyba (skyrius) (toliau vadinama – Vaiko teisių apsaugos tarnyba) informaciją apie vaikus, kurie gali būti įrašyti į Galimų įvaikinti vaikų sąrašą, turi pateikti Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau vadinama – Tarnyba) ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo nors vienos iš šio aprašo 3 punkte nurodytų sąlygų atsiradimo dienos, taip pat nuo šių sąlygų pasikeitimo dienos pagal Tarnybos direktoriaus įsakymu patvirtintą formą.

6. Tarnyba, gavusi iš Vaiko teisių apsaugos tarnybos šio aprašo 5 punkte nurodytą informaciją apie vaiką, per 3 darbo dienas įrašo vaiką į Galimų įvaikinti vaikų sąrašą ir apie tai raštu informuoja Vaiko teisių apsaugos tarnybą, nurodant vaikui suteiktą kodą.

7. Galimų įvaikinti vaikų sąrašė apie kiekvieną galimą įvaikinti vaiką turi būti nurodyta:

7.1. vaiko įrašymo į sąrašą data;

7.2. Tarnybos vaikui suteiktas kodas;

7.3. vaiko vardas ir pavardė;

7.4. vaiko gimimo data;

7.5. vaiko asmens kodas (jeigu turi);

7.6. vaiko pilietybė;

7.7. vaiko lytis;

7.8. vaiko gyvenamoji vieta (globos (rūpybos) vieta);

7.9. šio aprašo 5 punkte nurodytą informaciją apie vaiką pateikusių Vaiko teisių apsaugos tarnybos pavadinimas;

7.10. vaiko įrašymo į sąrašą pagrindas;

7.11. duomenys apie vaiko sveikatą (iš medicininio pažymėjimo, išduoto pagal apskaitos formą Nr. 046/a „Medicininis pažymėjimas“, patvirtintą Sveikatos apsaugos ministerijos 1993 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 507 (Žin., 1993, Nr. [74-1400](#));

7.12. duomenys apie artimuosius vaiko giminaičius;

7.13. kitos pastabos.

8. Vaikai į Galimų įvaikinti vaikų sąrašą įrašomi ir jiems kodas suteikiamas eilės tvarka, atsižvelgiant į informacijos iš Vaiko teisių apsaugos tarnybos pateikimo datą.

9. Tarnybos suteiktą galimam įvaikinti vaikui kodą sudaro penkiaženklis skaičius nuo „00001“ didėjančia tvarka (00002, 00003, ...).

10. Vaiko, įrašyto į Galimų įvaikinti vaikų sąrašą, bylą formuoja ir saugo Vaiko teisių apsaugos tarnyba. Byloje turi būti:

10.1. vaiko gimimo liudijimo, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento (jeigu vaikas jį turi) kopija;

10.2. vaiko gimimo įrašo kopija;

10.3. medicininio pažymėjimo, išduoto pagal apskaitos formą Nr. 046/a „Medicininis pažymėjimas“, kopija (medicininis pažymėjimas turi būti atnaujinamas kas 12 mėnesių, o vaikų iki 1 metų – kas 6 mėnesiai);

10.4. jeigu tėvai žinomi, duomenys apie juos (Vaiko teisių apsaugos tarnybai žinoma informacija apie tėvų gyvenimo būdą, užimtumą, sveikatos būklę ir kita, Tarnybos manymu, įvaikinimui svarbi informacija), jų asmens tapatybę patvirtinančių dokumentų kopijos, teismo sprendimų dėl pripažinimo neveiksniais, mirusiais ar nežinia kur esančiais kopijos, mirties liudijimų kopijos (jeigu yra šios aplinkybės);

10.5. vaiko laikino apgyvendinimo akto kopija;

10.6. savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymo arba valdybos sprendimo (mero potvarkio), priimto iki 2003 m. vasario 25 d., dėl vaiko laikinosios globos (rūpybos) nustatymo, arba teismo sprendimo dėl vaiko nuolatinės globos (rūpybos) nustatymo kopija;

10.7. teismo sprendimo dėl vaiko atskyrimo nuo tėvų (tėvo ar motinos) (jeigu vaikas yra atskirtas) kopija;

10.8. teismo sprendimo dėl laikino tėvų valdžios apribojimo vaiko atžvilgiu (jeigu tėvų valdžia yra apribota) kopija;

10.9. teismo sprendimo dėl neterminuoto tėvų valdžios apribojimo vaiko atžvilgiu (jeigu tėvų valdžia yra apribota) kopija;

10.10. dokumentų apie vaikai nuosavybės teise priklausantį turtą ir šio turto administratoriaus paskyrimą kopijos;

10.11. teismo patvirtintas vaiko tėvų rašytinis sutikimas, jeigu yra, kad vaikas būtų įvaikintas; jeigu vaiko tėvai nepilnamečiai ar neveiksnūs, – teismo patvirtintas jų tėvų arba globėjų (rūpintojų) rašytinis sutikimas, jeigu yra, kad vaikas būtų įvaikintas;

10.12. teismo patvirtintas vaiko globėjo (rūpintojo) rašytinis sutikimas, jeigu yra, kad vaikas būtų įvaikintas;

10.13. informacija apie vaiko brolius ir seseris (jeigu turi);

10.14. informacija apie asmenų, kuriems buvo siūlyta įvaikinti vaiką, sutikimus (atsisakymus) įvaikinti.

11. Vaiko teisių apsaugos tarnyba vaiko, kurį nori įvaikinti motinos (tėvo) sutuoktinis, bylą pradeda tik gavusi prašymą įvaikinti. Byloje turi būti:

11.1. vaiko gimimo liudijimo, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento (jeigu vaikas jį turi) kopija;

11.2. vaiko motinos (tėvo), su kuria (kuriuo) jis gyvena, sutikimo, kad vaikas būtų įvaikintas, kopija;

11.3. vaiko motinos (tėvo), su kuria (kuriuo) jis negyvena (jeigu motinai (tėvui) neapribota neterminuotai tėvų valdžia), teismo patvirtinto sutikimo, kad vaikas būtų įvaikintas, kopija;

11.4. vaiko motinos (tėvo) mirties liudijimo (jeigu motina (tėvas) yra mirusi (-ęs) kopija;

11.5. teismo sprendimų dėl vaiko motinos (tėvo) pripažinimo neveiksnia (-iu), nežinia kur esančia (-iu), paskelbimo mirusia (-iu) (jeigu yra šios aplinkybės) kopijos;

11.6. teismo sprendimo dėl vaiko atskyrimo nuo motinos (tėvo) (jeigu vaikas yra atskirtas) kopija;

11.7. teismo sprendimo dėl laikino tėvų valdžios motinai (tėvui) apribojimo vaiko atžvilgiu (jeigu tėvų valdžia yra apribota) kopija;

11.8. teismo sprendimo dėl neterminuoto tėvų valdžios motinai (tėvui) apribojimo vaiko atžvilgiu (jeigu tėvų valdžia yra apribota) kopija;

11.9. informacija apie vaiko brolius ir seseris (jeigu turi).

12. Tarnyba, įrašiusi į Galimų įvaikinti vaikų sąrašą vaiką, kurio broliai ar seserys yra įvaikinti, atsižvelgdama į vaiko interesus, raštu kreipiasi į juos įvaikinusias šeimas, prašydama pateikti nuomonę dėl šeimos galimybių įvaikinti savo įvaikio brolių ar seserį. Tarnyba, gavusi teigiamą šeimos atsakymą dėl galimybės įvaikinti savo įvaikio brolių ar seserį, šeimai dėl šio vaiko įvaikinimo pasiūlo kreiptis į savo deklaruotos gyvenamosios vietos Vaiko teisių apsaugos tarnybą arba į centrinę instituciją, įgaliotą užsienio valstybės instituciją ar kitą kompetentingą užsienio valstybės instituciją. Jeigu per 3 mėnesius nuo teigiamo šeimos atsakymo gavimo dienos Tarnyba negauna patvirtinimo, kad šeima kreipėsi į savo deklaruotos gyvenamosios vietos Vaiko teisių apsaugos tarnybą arba į centrinę instituciją ar įgaliotą užsienio valstybės instituciją, arba šeima nepateikia Tarnybai jokio atsakymo, galimą įvaikinti vaiką siūloma įvaikinti kitoms šeimoms šio aprašo nustatyta tvarka.

13. Vaikas iš Galimų įvaikinti vaikų sąrašo išbraukiamas, kai:

13.1. įvaikinamas;

13.2. gražinamas tėvams;

13.3. sulaukia pilnametystės arba emancipuojamas;

13.4. susituokia;

13.5. įsiteisėja teismo nutartis, kuria patvirtintas sutikimo įvaikinti atšaukimas;

13.6. nustačius vaikai nuolatinę globą (rūpybą), vaiko globėjas (rūpintojas) (išskyrus valstybinę vaikų globos instituciją) neduoda sutikimo, kad jis būtų įvaikintas.

III. NORINČIŲ ĮVAIKINTI LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIEČIŲ, NUOLAT GYVENANČIŲ LIETUVOS RESPUBLIKOJE, APSKAITA

14. Lietuvos Respublikos piliečiai, nuolat gyvenantys Lietuvos Respublikoje, norintys įvaikinti Lietuvos Respublikoje nuolat gyvenantį vaiką, savo deklaruotos gyvenamosios vietos Vaiko teisių apsaugos tarnybai pateikia šiuos dokumentus:

14.1. prašymą įvaikinti, kuriame nurodomi duomenys apie norintį įvaikinti asmenį (vardas, pavardė, asmens kodas, gimimo data ir vieta, gyvenamoji vieta, darbovietė, šeiminei ir materialinei padėčiai) ir jo šeimos narius, pageidaujamų įvaikinti vaikų skaičius, amžius, lytis, sveikatos būklė, taip pat įvaikinimo motyvai;

14.2. asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją;

14.3. santuokos liudijimo kopiją; jeigu išsituokęs – teismo sprendimo dėl santuokos nutraukimo (jeigu yra) arba ištuokos liudijimo kopiją; jeigu našlys – sutuoktinio mirties liudijimo kopiją;

14.4. medicininį pažymėjimą, išduotą pagal apskaitos formą Nr. 046/a „Medicininis pažymėjimas“;

14.5. pažymas apie šeimos sudėtį ir deklaruotą gyvenamąją vietą;

14.6. sutuoktinio rašytinį sutikimą įvaikinti, kai vaiką nori įvaikinti vienas iš sutuoktinių. Kito sutuoktinio sutikimo įvaikinti nereikalaujama, jeigu teismas yra priėmęs sprendimą dėl sutuoktinių gyvenimo skyrium arba sutuoktinis paskelbtas nežinia kur esančiu ar pripažintas neveiksniu. Šiuo atveju pateikiama teismo sprendimo kopija;

14.7. dokumentus apie šeimos gaunamas pajamas;

14.8. pažymą apie šeimos gyvenamąsias patalpas.

15. Vaiko teisių apsaugos tarnyba, gavusi šio aprašo 14 punkte nurodytus dokumentus, kreipiasi į Informatikos ir ryšių departamentą prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau vadinama – Informatikos ir ryšių departamentas) su prašymu išduoti pažymas apie norinčių įvaikinti Lietuvos Respublikos piliečių, nuolat gyvenančių Lietuvos Respublikoje, ir faktiškai kartu su jais gyvenančių asmenų teistumą, taip pat į teritorinę policijos įstaigą pagal norinčių įvaikinti Lietuvos Respublikos piliečių gyvenamąją vietą dėl informacijos apie jų padarytus administracinius teisės pažeidimus.

16. Vaiko teisių apsaugos tarnyba, gavusi šio aprašo 15 punkte nurodytas pažymas ir informaciją, per 5 darbo dienas informuoja norinčius įvaikinti Lietuvos Respublikos piliečius, nuolat gyvenančius Lietuvos Respublikoje, apie organizuojamą jų pasirengimo įvaikinti vaiką patikrinimą pagal Įvaikintojų pasirengimo įvaikinti vaiką patikrinimo tvarkos aprašą, kuri tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras.

17. Vaiko teisių apsaugos tarnyba, gavusi teigiamą išvadą dėl norinčių įvaikinti Lietuvos Respublikos piliečių, nuolat gyvenančių Lietuvos Respublikoje pasirengimo įvaikinti, persiunčia išvadą kartu su šio aprašo 14 ir 15 punktuose nurodytų dokumentų kopijomis Tarnybai.

18. Tarnyba, gavusi teigiamą išvadą dėl Lietuvos Respublikos piliečių, nuolat gyvenančių Lietuvos Respublikoje, pasirengimo įvaikinti, įrašo juos į Norinčių įvaikinti Lietuvos Respublikos piliečių, nuolat gyvenančių Lietuvos Respublikoje, sąrašą eilės tvarka pagal dokumentų gavimo iš Vaiko teisių apsaugos tarnybos datą ir apie tai raštu informuoja išvadą persiuntusią Vaiko teisių apsaugos tarnybą.

19. Tarnyba asmenims, įrašytiems į Norinčių įvaikinti Lietuvos Respublikos piliečių, nuolat gyvenančių Lietuvos Respublikoje, sąrašą, suteikia kodą, kurį sudaro penkiaženklis skaičius nuo „00001“ didėjančia tvarka (00002, 00003, ...).

20. Lietuvos Respublikos pilietis į Norinčių įvaikinti Lietuvos Respublikos piliečių, nuolat gyvenančių Lietuvos Respublikoje, sąrašą neįrašomas, kai jis:

20.1. nori įvaikinti sutuoktinio vaiką;

20.2. yra vaiko giminaitis.

21. Asmenų, įrašytų į Norinčių įvaikinti Lietuvos Respublikos piliečių, nuolat gyvenančių Lietuvos Respublikoje, sąrašą, byla saugoma jų deklaruotos gyvenamosios vietos Vaiko teisių apsaugos tarnyboje.

IV. NORINČIŲ ĮVAIKINTI LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIEČIŲ, NUOLAT GYVENANČIŲ UŽSIENYJE, SUTUOKTINIŲ, KURIŲ VIENAS YRA LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIETIS, O KITAS – UŽSIENIETIS, NUOLAT GYVENANČIŲ LIETUVOS RESPUBLIKOJE, SUTUOKTINIŲ, KURIŲ VIENAS YRA LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIETIS, O KITAS – UŽSIENIETIS, NUOLAT GYVENANČIŲ UŽSIENYJE, IR UŽSIENIEČIŲ APSKAITA

22. Centrinė institucija arba įgaliota užsienio valstybės institucija, atstovaujanti užsienyje nuolat gyvenantiems Lietuvos Respublikos piliečiams, sutuoktiniams, kurių vienas yra Lietuvos Respublikos pilietis, o kitas – užsienietis, ir užsieniečiams, norintiems įvaikinti Lietuvos Respublikoje nuolat gyvenantį vaiką, pateikia Tarnybai informacinį raštą, kuriame nurodoma norinčių įvaikinti Lietuvos Respublikos piliečių, sutuoktinių, kurių vienas yra Lietuvos Respublikos pilietis, o kitas – užsienietis, ir užsieniečių, nuolat gyvenančių užsienyje, tapatybė, kilmė, sugebėjimas auklėti vaiką, šeimos istorija, socialinė aplinka, įvaikinimo motyvai, vaikų, kuriuos jie pagal užsienio valstybės kompetentingos institucijos įvertinimą yra pasirengę įvaikinti, charakteristikos, vaikų skaičius, amžius, lytis, sveikatos būklė, taip pat pateikia pagal Hagos konvencijos reikalavimus parengtus ir jų gyvenamosios vietos valstybės teisės aktų nustatyta tvarka įformintus šiuos norinčių įvaikinti asmenų dokumentus:

22.1. prašymą įvaikinti;

22.2. valstybėje, kurioje jie gyvena, nustatyta tvarka parengtą namų studiją;

22.3. asmens tapatybę patvirtinančių dokumentų kopijas;

22.4. sveikatos patikrinimo medicininės pažymos, kuriose nurodyti sveikatos sutrikimai turi būti pažymėti kodais pagal Tarptautinę statistinę ligų ir sveikatos problemų klasifikaciją (TLK 10);

22.5. dokumentus apie šeimos gyvenamąsias patalpas ir gaunamas pajamas;

22.6. kompetentingos institucijos pažymas apie teistumą (neteistumą);

22.7. gimimo liudijimų kopijas;

22.8. santuokos liudijimo kopiją; jeigu išsituokę – ištuokos liudijimo kopiją; jeigu našliai – sutuoktinio mirties liudijimo kopiją;

22.9. priimančiosios valstybės kompetentingos institucijos išduotą leidimą įvaikinti.

23. Šio aprašo 22.2, 22.4–22.6 punktuose nurodyti dokumentai kompetentingos užsienio valstybės institucijos turi būti išduoti ne anksčiau kaip prieš 12 mėnesių iki dokumentų gavimo Tarnyboje dienos.

24. Tarnyba, gavusi iš centrinės institucijos arba įgaliotos užsienio valstybės institucijos informacinį raštą ir dokumentus, nurodytus šio aprašo 22 punkte, įrašo norinčius įvaikinti asmenis į Norinčių įvaikinti Lietuvos Respublikos piliečių, nuolat gyvenančių užsienyje, sutuoktinių, kurių vienas yra Lietuvos Respublikos pilietis, o kitas – užsienietis, ir užsieniečių sąrašą eilės tvarka pagal informacinio rašto ir dokumentų gavimo datą ir apie tai raštu informuoja centrinę instituciją arba įgaliotą užsienio valstybės instituciją.

25. Užsieniečiai, taip pat ir sutuoktiniai, kurių vienas yra Lietuvos Respublikos pilietis, o kitas – užsienietis, nuolat gyvenantys Lietuvos Respublikoje, norintys įvaikinti Lietuvos Respublikoje nuolat gyvenantį vaiką, savo deklaruotos gyvenamosios vietos Vaiko teisių apsaugos tarnybai pateikia šio aprašo 22 punkte nurodytus dokumentus (išskyrus nurodytus 22.2 ir 22.9 punktuose), gautus iš buvusios gyvenamosios vietos valstybės ir (ar) Lietuvos Respublikos kompetentingų institucijų.

26. Vaiko teisių apsaugos tarnyba, gavusi iš norinčių įvaikinti užsieniečių, taip pat ir sutuoktinių, kurių vienas yra Lietuvos Respublikos pilietis, o kitas – užsienietis, nuolat

gyvenančių Lietuvos Respublikoje, šio aprašo 22 punkte nurodytus dokumentus (išskyrus nurodytus 22.2 ir 22.9 punktuose), kreipiasi į Informatikos ir ryšių departamentą su prašymu išduoti pažymą apie jų ir faktiškai kartu su jais gyvenančių asmenų teistumą, taip pat į teritorinę policijos įstaigą pagal norinčių įvaikinti asmenų gyvenamąją vietą dėl informacijos apie jų padarytus administracinius teisės pažeidimus.

27. Vaiko teisių apsaugos tarnyba, gavusi šio aprašo 26 punkte nurodytas pažymas ir informaciją, per 5 darbo dienas informuoja norinčius įvaikinti užsieniečius, taip pat ir sutuoktinius, kurių vienas yra Lietuvos Respublikos pilietis, o kitas – užsienietis, nuolat gyvenančius Lietuvos Respublikoje, apie organizuojamą jų pasirengimo įvaikinti vaiką patikrinimą vadovaujantis Įvaikintojų pasirengimo įvaikinti vaiką patikrinimo tvarkos aprašu.

28. Vaiko teisių apsaugos tarnyba, gavusi teigiamą išvadą dėl norinčių įvaikinti užsieniečių, taip pat ir sutuoktinių, kurių vienas yra Lietuvos Respublikos pilietis, o kitas – užsienietis, nuolat gyvenančių Lietuvos Respublikoje, pasirengimo įvaikinti, persiunčia Tarnybai išvadą kartu su šio aprašo 22 (išskyrus 22.2 ir 22.9 punktuose) ir 26 punktuose nurodytų dokumentų kopijomis.

29. Tarnyba, gavusi teigiamą išvadą dėl užsieniečių, taip pat ir sutuoktinių, kurių vienas yra Lietuvos Respublikos pilietis, o kitas – užsienietis, nuolat gyvenančių Lietuvos Respublikoje, pasirengimo įvaikinti, įrašo juos į Norinčių įvaikinti Lietuvos Respublikos piliečių, nuolat gyvenančių užsienyje, sutuoktinių, kurių vienas yra Lietuvos Respublikos pilietis, o kitas – užsienietis, ir užsieniečių sąrašą eilės tvarka pagal dokumentų gavimo iš Vaiko teisių apsaugos tarnybos datą ir apie tai raštu informuoja išvadą persiuntusią Vaiko teisių apsaugos tarnybą.

30. Tarnyba asmenims, įrašytiems į Norinčių įvaikinti Lietuvos Respublikos piliečių, nuolat gyvenančių užsienyje, sutuoktinių, kurių vienas yra Lietuvos Respublikos pilietis, o kitas – užsienietis, ir užsieniečių sąrašą, suteikia kodą, kurį sudaro penkiaženklis skaičius nuo „00001“ didėjančia tvarka (00002, 00003, ...).

31. Asmuo į Norinčių įvaikinti Lietuvos Respublikos piliečių, nuolat gyvenančių užsienyje, sutuoktinių, kurių vienas yra Lietuvos Respublikos pilietis, o kitas – užsienietis, ir užsieniečių sąrašą neįrašomas, kai jis:

31.1. nori įvaikinti sutuoktinio vaiką;

31.2. yra vaiko giminaitis.

32. Jeigu Lietuvos Respublikos piliečių, nuolat gyvenančių užsienyje, sutuoktinių, kurių vienas yra Lietuvos Respublikos pilietis, o kitas – užsienietis, nuolat gyvenančių užsienyje, ir užsieniečių, norinčių įvaikinti Lietuvos Respublikoje nuolat gyvenantį vaiką, pateikiamas prašymas įvaikinti yra surašytas užsienio valstybės kalba, turi būti pridėtas jo vertimas į lietuvių kalbą. Visi Tarnybai pateikiami dokumentai turi būti legalizuoti arba patvirtinti pažyma (Apostille) ir prie jų turi būti pridėti teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinti dokumentų vertimai į lietuvių kalbą.

33. Užsienyje nuolat gyvenančių Lietuvos Respublikos piliečių, sutuoktinių, kurių vienas yra Lietuvos Respublikos pilietis, o kitas – užsienietis, ir užsieniečių, įrašytų į Norinčių įvaikinti Lietuvos Respublikos piliečių, nuolat gyvenančių užsienyje, sutuoktinių, kurių vienas yra Lietuvos Respublikos pilietis, o kitas – užsienietis, ir užsieniečių sąrašą, byla saugoma Tarnyboje.

34. Užsieniečių, taip pat ir sutuoktinių, kurių vienas yra Lietuvos Respublikos pilietis, o kitas – užsienietis, nuolat gyvenančių Lietuvos Respublikoje, įrašytų į Norinčių įvaikinti Lietuvos Respublikos piliečių, nuolat gyvenančių užsienyje, sutuoktinių, kurių vienas yra Lietuvos Respublikos pilietis, o kitas – užsienietis, ir užsieniečių sąrašą, byla saugoma jų deklaruotos gyvenamosios vietos Vaiko teisių apsaugos tarnyboje.

V. INFORMACIJOS APIE GALIMUS ĮVAIKINTI VAIKUS TEIKIMAS ASMENIMS, ĮRAŠYTIEMS Į NORINČIŲ ĮVAIKINTI LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIEČIŲ, NUOLAT GYVENANČIŲ LIETUVOS RESPUBLIKOJE, SĄRAŠĄ

35. Tarnybai įrašius vaiką į Galimų įvaikinti vaikų sąrašą, Tarnybos direktoriaus įsakymu sudaryta komisija, atsižvelgdama į vaiko interesus ir įvertinusi asmenų, įrašytų į Norinčių įvaikinti Lietuvos Respublikos piliečių, nuolat gyvenančių Lietuvos Respublikoje, sąrašą, pageidavimus, parenka labiausiai vaiko poreikius atitinkančius asmenis.

36. Jeigu Norinčių įvaikinti Lietuvos Respublikos piliečių, nuolat gyvenančių Lietuvos Respublikoje, sąraše yra kelios vaiko poreikius atitinkančios šių asmenų šeimos, vaikui parenkami tie asmenys, kurie pirmi įrašyti į šį sąrašą.

37. Tarnyba parinktus asmenis apie vaiką, įrašytą į Galimų įvaikinti vaikų sąrašą, informuoja atsiųsdama informacinį raštą jų deklaruotos gyvenamosios vietos Vaiko teisių apsaugos tarnybai. Apie asmenims pateiktą pasiūlymą įvaikinti Tarnyba informuoja šio aprašo 5 punkte nurodytą informaciją pateikusių Vaiko teisių apsaugos tarnybą ir vaiko globėją (rūpintoją).

38. Informaciniame rašte turi būti nurodyta ši informacija apie vaiką:

38.1. vardas ir pavardė;

38.2. gimimo data ir vieta;

38.3. įrašymo į Galimų įvaikinti vaikų sąrašą pagrindas;

38.4. vaiko gyvenamoji vieta (globos (rūpybos) vieta);

38.5. šio aprašo 5 punkte nurodytą informaciją pateikusių Vaiko teisių apsaugos tarnybos pavadinimas;

38.6. informacija apie vaiko kilmę, socialinę aplinką, šeimos istoriją, vaiko ir tėvų ligas;

38.7. vaiko sveikatos būklė;

38.8. specialūs vaiko poreikiai.

39. Vaiko teisių apsaugos tarnyba supažindina parinktus asmenis su Tarnybos atsiųstu informaciniu raštu apie galimą įvaikinti vaiką.

40. Parinkti asmenys, su vaiko globėju (rūpintoju) iš anksto suderinę laiką ir datą, turi teisę susipažinti tik su Tarnybos informaciniame rašte nurodytu vaiku. Vaiko globėjas (rūpintojas) privalo sudaryti sąlygas parinktiems asmenims susipažinti su šiuo vaiku.

41. Parinkti asmenys sutikimą ar atsisakymą įvaikinti vaiką pateikia raštu savo deklaruotos gyvenamosios vietos Vaiko teisių apsaugos tarnybai ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo informacinio rašto apie galimą įvaikinti vaiką išsiuntimo dienos.

42. Vaiko teisių apsaugos tarnyba, gavusi parinktų asmenų sutikimą ar atsisakymą įvaikinti vaiką, per 3 darbo dienas apie tai raštu informuoja Tarnybą. Tarnyba apie asmenų sprendimą per 3 darbo dienas informuoja šio aprašo 5 punkte nurodytą informaciją pateikusių Vaiko teisių apsaugos tarnybą ir vaiko globėją (rūpintoją).

43. Parinktiems asmenims atsisakius įvaikinti siūlomą vaiką, Tarnyba turi teisę kreiptis į jų deklaruotos gyvenamosios vietos Vaiko teisių apsaugos tarnybą dėl pakartotinio norinčių įvaikinti asmenų pasirengimo įvaikinti vaiką įvertinimo pagal Įvaikintojų pasirengimo įvaikinti vaiką patikrinimo tvarkos aprašą.

VI. INFORMACIJOS APIE GALIMUS ĮVAIKINTI VAIKUS TEIKIMAS ASMENIMS, ĮRAŠYTIEMS Į NORINČIŲ ĮVAIKINTI LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIEČIŲ, NUOLAT GYVENANČIŲ UŽSIENYJE, SUTUOKTINIŲ, KURIŲ VIENAS YRA LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIETIS, O KITAS – UŽSIENIETIS, IR UŽSIENIEČIŲ SĄRAŠĄ

44. Tarnyba, per 6 mėnesius nuo vaiko įrašymo į Galimų įvaikinti vaikų sąrašą negavusi Lietuvos Respublikos piliečių, nuolat gyvenančių Lietuvos Respublikoje, sutikimų įvaikinti arba globoti (rūpinti) konkretų vaiką, organizuoja tarpinstitucinės įvaikinimo komisijos

posėdį, kuriame priimama rekomendacija – siūlyti ar nesiūlyti šio vaiko tarptautiniam įvaikinimui. Tarpinstitucinės įvaikinimo komisijos sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras.

45. Tarnyba, įvertinusi tarpinstitucinės įvaikinimo komisijos pateiktą rekomendaciją ir nusprendusi, kad tarptautinis įvaikinimas labiausiai atitinka vaiko interesus, atsižvelgdama į jo išauklėjimą, etninę kilmę, religinę ir kultūrinę priklausomybę, gimtąją kalbą ir įvertinusi asmenų, įrašytų į Norinčių įvaikinti Lietuvos Respublikos piliečių, nuolat gyvenančių užsienyje, sutuoktinių, kurių vienas yra Lietuvos Respublikos pilietis, o kitas – užsienietis, ir užsieniečių sąrašą, pageidavimus, taip pat ar valstybė, į kurią vaikas įvaikinamas, atitinka Hagos konvencijos reikalavimus, parenka labiausiai vaiko poreikius atitinkančius asmenis.

46. Vertinant asmenų, įrašytų į Norinčių įvaikinti Lietuvos Respublikos piliečių, nuolat gyvenančių užsienyje, sutuoktinių, kurių vienas yra Lietuvos Respublikos pilietis, o kitas – užsienietis, ir užsieniečių sąrašą, atitiktį vaiko poreikiams, turi būti atsižvelgiama į šių asmenų nuolatinę gyvenamąją vietą ir, esant galimybei, suteikiama pirmenybė sutuoktiniams, kurių vienas yra Lietuvos Respublikos pilietis, o kitas – užsienietis, nuolat gyvenantiems Lietuvos Respublikoje ir Lietuvos Respublikos piliečiams, nuolat gyvenantiems užsienyje.

47. Jeigu Norinčių įvaikinti Lietuvos Respublikos piliečių, nuolat gyvenančių užsienyje, sutuoktinių, kurių vienas yra Lietuvos Respublikos pilietis, o kitas – užsienietis, ir užsieniečių sąrašė yra kelios vaiko poreikius atitinkančios šių asmenų šeimos, vaikui parenkami tie asmenys, kurie pirmi įrašyti į šį sąrašą.

48. Vaikų, turinčių specialiųjų poreikių, ikiteisminė įvaikinimo procedūra vykdoma vadovaujantis Galimų įvaikinti vaikų su specialiaisiais poreikiais ikiteisminės įvaikinimo procedūros aprašu, patvirtintu socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. vasario 1 d. įsakymu Nr. A1-32 (Žin., 2007, Nr. [18-688](#)).

49. Informacija apie galimą įvaikinti vaiką užsieniečiams, taip pat ir sutuoktiniams, kurių vienas yra Lietuvos Respublikos pilietis, o kitas – užsienietis, nuolat gyvenantiems Lietuvos Respublikoje, teikiama šio aprašo 35–43 punktuose nustatyta tvarka.

50. Tarnyba norinčius įvaikinti asmenis (Lietuvos Respublikos piliečius, sutuoktinius, kurių vienas yra Lietuvos Respublikos pilietis, o kitas – užsienietis, ir užsieniečius, nuolat gyvenančius užsienyje) apie galimą įvaikinti vaiką informuoja atsiųsdama informacinį raštą šiuos asmenis atstovaujanti centrinei institucijai arba įgaliotai užsienio valstybės institucijai. Informaciniame rašte turi būti šio aprašo 38 punkte nurodyta informacija apie vaiką. Apie informacinio rašto išsiuntimą Tarnyba per 3 darbo dienas informuoja šio aprašo 5 punkte nurodytą informaciją pateikusia Vaiko teisių apsaugos tarnybą ir vaiko globėją (rūpintoją).

51. Lietuvos Respublikos piliečiai, sutuoktiniai, kurių vienas yra Lietuvos Respublikos pilietis, o kitas – užsienietis, ir užsieniečiai, nuolat gyvenantys užsienyje, ar jų įgalioti atstovai turi teisę susipažinti tik su vaiku, nurodytu Tarnybos išduotame rašytiniame leidime, kurio formą tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras. Centrinė institucija arba įgaliota užsienio valstybės institucija, atstovaujanti Lietuvos Respublikos piliečiams, sutuoktiniams, kurių vienas yra Lietuvos Respublikos pilietis, o kitas – užsienietis, ir užsieniečiams, nuolat gyvenantiems užsienyje, apie šių asmenų ketinimus susipažinti su galimu įvaikinti vaiku turi raštu informuoti Tarnybą ne vėliau kaip prieš 6 darbo dienas iki pageidaujamos susitikimo su vaiku dienos. Tarnyba leidimą susipažinti su konkrečiu vaiku persiunčia vaiko globėjui (rūpintojui). Vaiko globėjas (rūpintojas) privalo sudaryti sąlygas parinktiems asmenims susipažinti su šiuo vaiku.

52. Centrinė institucija arba įgaliota užsienio valstybės institucija, atstovaujanti norintiems įvaikinti Lietuvos Respublikos piliečiams, sutuoktiniams, kurių vienas yra Lietuvos Respublikos pilietis, o kitas – užsienietis, ir užsieniečiams, nuolat gyvenantiems užsienyje, gavusi informaciją apie galimą įvaikinti vaiką, Tarnybai šių asmenų sutikimą ar atsisakymą įvaikinti vaiką pateikia raštu ne vėliau kaip per 40 kalendorinių dienų nuo informacinio rašto apie galimą įvaikinti vaiką išsiuntimo dienos.

53. Tarnyba, raštu gavusi informaciją apie norinčių įvaikinti Lietuvos Respublikos piliečių, sutuoktinių, kurių vienas yra Lietuvos Respublikos pilietis, o kitas – užsienietis, ir užsieniečių, nuolat gyvenančių užsienyje, sutikimą įvaikinti vaiką, per 3 darbo dienas apie tai praneša šio aprašo 5 punkte nurodytą informaciją pateikusiai Vaiko teisių apsaugos tarnybai ir vaiko globėjui (rūpintojui).

54. Norintiems įvaikinti Lietuvos Respublikos piliečiams, sutuoktiniams, kurių vienas yra Lietuvos Respublikos pilietis, o kitas – užsienietis, ir užsieniečiams, nuolat gyvenantiems užsienyje, raštu pateikus atsisakymą įvaikinti siūlomą vaiką, Tarnyba turi teisę kreiptis į centrinę instituciją ar užsienio valstybės įgaliotą instituciją dėl pakartotinio norinčių įvaikinti asmenų pasirengimo įvaikinti vaiką įvertinimo.

55. Norintiems įvaikinti Lietuvos Respublikos piliečiams, sutuoktiniams, kurių vienas yra Lietuvos Respublikos pilietis, o kitas – užsienietis, ir užsieniečiams, nuolat gyvenantiems užsienyje, kurių priimančiosios valstybės kompetentingos institucijos išduoto leidimo įvaikinti galiojimas baigiasi anksčiau negu po 2 mėnesių, siūlymai įvaikinti neteikiami, kol norintys įvaikinti asmenys nepateikia atnaujinto leidimo.

VII. VEIKSMAI, ĮSITEISĖJUS TEISMO SPRENDIMUI ĮVAIKINTI

56. Įsiteisėjus teismo sprendimui įvaikinti, Tarnyba, gavusi teismo sprendimo kopiją, per 3 darbo dienas išbraukia įvaikintą vaiką ir jį įvaikinusius asmenis iš atitinkamų sąrašų.

57. Vaikams, įrašytiems į Galimų įvaikinti vaikų sąrašą, ir asmenims, įrašytiems į Norinčių įvaikinti Lietuvos Respublikos piliečių, nuolat gyvenančių Lietuvos Respublikoje sąrašą, ir į Norinčių įvaikinti Lietuvos Respublikos piliečių, nuolat gyvenančių užsienyje, sutuoktinių, kurių vienas yra Lietuvos Respublikos pilietis, o kitas – užsienietis, ir užsieniečių sąrašą, Tarnybos suteikti kodai, išbraukus juos iš atitinkamų sąrašų, kitiems asmenims nesuteikiami.

58. Užbaigtos įvaikinto vaiko ir jo tėvų bylos saugomos Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo (Žin., 1995, Nr. [107-2389](#); 2004, Nr. 57-1982) nustatyta tvarka.

59. Įsiteisėjus teismo sprendimui įvaikinti, Tarnyba Lietuvos Respublikos piliečiams, nuolat gyvenantiems užsienyje, sutuoktiniams, kurių vienas yra Lietuvos Respublikos pilietis, o kitas – užsienietis, nuolat gyvenantiems užsienyje, ir užsieniečiams išduoda tarptautinio įvaikinimo patvirtinimo pažymėjimą, kurio formą tvirtina Tarnybos direktorius.

60. Tarnyba, vadovaudamasi Įgaliojimų veikti vykdant tarptautinį įvaikinimą Lietuvos Respublikoje suteikimo užsienio valstybių institucijoms tvarkos aprašu, patvirtintu socialinės apsaugos ir darbo ministro 2005 m. birželio 3 d. įsakymu Nr. A1-162 (Žin., 2005, Nr. [73-2668](#)), renka informaciją apie į užsienio valstybes įvaikintų vaikų ugdymą ir gyvenimo sąlygas.
